

Toldskatter, Forhøjelser af indirekte Skatter og nye Skattepaalæg er indgaaet ca. 120 Mill. Kr. mere i Systemskiftets Ministeriers Kasser, end der ellers vilde være kommet. Det vil sige en Stigning af henved 50 pCt. paa de ordinære Indtægter. Dertil kommer, at i samme Tidsrum har Staten haft 64 Mill. Kr.s Indtægt paa en ekstraordinær Maade gennem Statslaanet paa 50 Mill. Kr. og ved Inddragning i Statskassen dels af Statsbanernes Pensionsfond og dels af Livsforsikringsanstaltens Formue paa tilsammen 14 Mill. Kr. Til Trods for disse ganske fortrinlige Betingelser, som sandelig ikke nogen Højre-regering nogen Sinde har haft at arbejde under, ere vi nu, da Nedgangsperioden melder sig — og man kunde jo med Sikkerhed forudse, at der efter de 7 eller et andet Antal fede Aar vilde komme magre Aar —, paa det Punkt, at ikke alene den disponible Kassebeholdning er medgaaet, men at der allerede er optaget omtrent 30 Mill. Kr. af det foreslaaede Statslaan paa 40 Mill. Kr., som vi forhandle om i Dag, altsaa en Gæld, som allerede er stiftet, inden vi komme til at forhandle om at laane Penge, dels til Nationalbanken og dels til Bankkomiteen, og saa den foreløbig baandlagte Sum til Udlaan til Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Der vil efter mit Skøn ikke komme mere end højst 10 Millioner ind i Kassebeholdningen, som der kan disponeres over, og det Finansaar, vi nu ere inde i, vil, som ogsaa udtalt af en tidligere Taler, ganske sikkert vise et ikke ringe Underskud i Lighed med det Finansaar, hvis Statsregnskab vi vente paa. Der er derfor en overvejende Sandsynlighed for, at vi i Løbet af et Aarstid staa paa samme Standpunkt som nu uden Midler i Statskassen, som vi kunne disponere over. Vi maa da til at forhandle om et nyt Statslaan for at dække Underskuddet paa Finansloven. Det forekommer mig virkelig ikke at være en forstandig Stats-husholdning, der er ført. Den fortrinlige Chance, man har haft, forekommer mig at være benyttet paa en meget dilet-tantmæssig Maade. Hvis man havde baaret sig fornøftigt ad, havde der aldeles ikke været nogen Nødvendighed for i Dag at komme og anmode om dette Statslaan. Det ærede Medlem sagde med Rette, at der kun er een Mening om, at Laanet er nødvendigt. Men der er mere end een Mening om, hvorvidt det *burde* have været nødvendigt. Jeg er af den Mening, at det absolut ikke burde have været nødvendigt at komme med dette Forslag. Vi have haft

saa udmærket Lejlighed til at holde Balance, lægge Penge hen eller betale af paa Gælden i Stedet for, som man har gjort, navnlig i de sidste 3—4 Aar, at komme til os med det ene store Lovforslag efter det andet, støttet af Regeringen, paa Millioner og atter Millioner, uden at man nogen Sinde har tænkt paa, hvor Pengene skulde komme fra til disse Foretagender. I en privat Husholdning har man ofte mange Ønsker, en Mængde Fornødenheder, men saa siger man til sig selv: Have vi Raad til det? Selv om det er fornøftigt og anbefalelsesværdigt, saa spørger man dog først, om vi have Pengene. Men det have vi ikke spurgt om her. Beständig er der kommet nye Forslag om Millionforetagender, og ingen Sinde er der blevet spurgt, om vi havde Pengene dertil, indtil den Dag kom, da vi stod med en løs Gæld paa 30 Millioner og maatte anmode om Statslaan. Og naar det er saaledes, forekommer det mig, at der er meget lidt Anledning for det ærede Medlem til at drage den Finanshusholdning frem, der er ført i de senere Aar, og navnlig er der ingen Grund dertil, naar han ikke opfordres ganske særlig dertil. Jo mindre der tales om den, des bedre. Vi vil haabe, at de næste Aars Finanshusholdning maa blive bedre, at der maa komme større Forsynlighed ind i Statens Finansledelse, end der har raadet i den forløbne Tid siden 1901.

Falbe-Hansen: Jeg vil tillade mig at anbefale, at man billiger det Forslag, der her er forelagt. Det er tilstrækkelig afgørende godtgjort, at man behøver dette Laan, og at man ikke kan nøjes med mindre. De Betingelser, der foreligger, ere ogsaa rimelige, en Kurs af $94\frac{3}{4}$ pCt., hvad der svarer til 3,7 pCt. i Rente. Det forekommer mig ogsaa rigtigt, at det er foreslaaet, at Laanet ikke skal være amortisabelt, thi foruden at tvinge os til en bestemt Form for Amortisation vilde vi ved at tage det amortisabelt ogsaa tvinge os selv til at betale Beløbet paa en Tid, hvor det maaske vil være dyrt at betale det. Nu ere vi stillede frit, vi kunne undlade at afdrage eller afdrage det efter Omstændighederne, saaledes som det efter Kurserne og Renteforholdene er det billigste og hensigtsmæssigste. Det forekommer mig altsaa ogsaa rigtigt, at Finansministeren har afsluttet Laanet i den Form. — Der er et Punkt, som ikke staaar omtalt, det er, hvorledes Laanet skal tages hjem. Saa vidt jeg kan se, er der ikke angivet nøjagtigt noget Tidspunkt,